

[Inger Stilling Pedersen]

Her kommer konflikten. Éns forstand ved godt, at personen ikke kan reddes, at éns kære er hjernedød. Men følelserne følger ikke med. Man ser stadig væk, at hjertet banker, at personen ser levende ud, og så kører de måske ud til transplantation, hvis man har fået lov. Bagefter har adskillige pårørende sagt: Det var, ligesom der var noget galt. Man havde ikke fået taget ordentligt afsked.

Når man har siddet med en pårørende, med en af sine nærmeste, i hånden og oplevet, at vedkommende gik bort, når man ligesom fik lov at få hele processen med, har man ligesom bedre kunnet acceptere, selv om det var svært, at den person ikke var der mere.

Derfor er det så forfærdelig svært at lovgive her. Vi kan nok så meget oplyse folk om, hvad hjernedød er, men i det øjeblik du selv er i situationen, tror jeg, det er meget, meget svært at acceptere det. Derfor mener vi fra Kristeligt Folkepartis side, at vi, mens vi er friske og raske, hjemme i familierne skal snakke om, om det er noget, vi vil – på et tidspunkt, hvor det ikke er aktuelt.

Så kan vi i udvalget godt drøfte, om det skal være via et register, om det skal være kørekortet eller sygesikringsbeviset, eller hvad man ellers måtte finde ud af.

Kristeligt Folkeparti er meget åben, lige så vel som vi er åbne over for at drøfte regeringens forslag. Det er klart. Vi lægger os ikke fast på noget bestemt. Men vi lægger os meget fast på, at der ikke må spørges, når ulykken er sket. Det skal være afgjort forinden.

Den konservative ordfører var inde på spørgsmålet om de nyresyge. For det første har vi altså to nyrer, og vi kan allerede i levende live bestemme, at vi godt vil hjælpe et menneske, måske en af vores nærmeste, som er i den situation. Man kan altså også give sine nyrer væk ved at bestemme det, mens man er i live. Men skal vi ikke huske – og det glemmer vi ofte at sige i debatten, en enkelt ordfører har dog nævnt det i dag – at hver gang et menneske modtager et organ, er det et andet menneske, der er død?

Når man så siger, at der ikke er og ikke bliver organer nok, så siger jeg og Kristeligt Folkeparti: Vi håber så sandelig heller ikke, der bliver organer nok, for man skal faktisk have slået mange mennesker ihjel for at få organer nok. Og da vi ved, at det for et stort antal af disse

mennesker drejer sig om ulykker, meget ofte færdselsulykker eller måske arbejdsulykker, må vores fornemste opgave være at bekæmpe disse og sørge for, at de ikke sker. Og jo mere vi reducerer deres antal, des færre organer vil der altså også blive.

Det ligger altså helt klart for Kristeligt Folkeparti, at vi ikke modsætter os, at et menneske bestemmer, at det vil give et organ til et medmenneske. Det er lige så klart, at man ikke, selvfølgelig ikke, må tvinge nogen og ikke må spørge.

Med hensyn til obduktion har vi rejst det spørgsmål utallige gange og sagt, at det er fuldstændig meningsløst i et land, der er så oplyst som vores, at skulle luske obduktionen igennem. Der er nemlig mange mennesker, der bliver uhyre forskrækket over at opdage, at man faktisk har foretaget obduktion på hospitalet uden at spørge. Der var én, hvis far var død, der tilfældigt spurgte: Nu obducerer I vel ikke? Nej, ikke hvis du siger fra. Jamen det gør jeg så, sagde hun. Havde hun ikke spurgt, ville hun ikke have vidst det og havde fået det at vide bagefter.

Jeg tror ikke, der er ret mange mennesker, der vil modsætte sig det. Inden man bliver så syg, at man bliver indlagt, vil man også have sagt, at lægerne gerne må obducere, hvis det er det, man mener.

Det har også gjort indtryk på mange, at man har set udsendelser, hvor obduktion er foregået. Her har man taget organer ud og måske brugt dem i andet øjemed.

Kristeligt Folkepartis klare opfattelse er, at det enkelte menneske aldrig må blive et reserveredslager, som nu kommer ind, og hvor vi altså har nogle ting, vi kan tage. Og når folk så er døde, kan man ellers tage, hvad man vil. Vi kan have forskellige holdninger og livssyn og syn på liv og død, og det har vi lov til at have, men ét kan vi i hvert fald gøre uanset livssyn: vi kan respektere det enkelte menneskes livssyn og holdning og sørge for, at det er sikret så godt, som det overhovedet er muligt.

Med den holdning vil Kristeligt Folkeparti gå ind i udvalgsbehandlingen og få behandlet disse forslag, og vi håber, det kan lykkes at få så god en lov, at den virkelig kan være til gavn. Men jeg vil ikke undlade at sige, at der er mange, mange mennesker, der er i tvivl. Jeg bliver ringet op og møder folk, der siger: Jamen hvad